

הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלרהמתרגלים: איילת קוגוס, גל דנינו**בחינה במבוא לכלכלה (094591)****תאריך הבחינה: 13.2.2022****מועד א - סמסטר חורף תשפ"ב****טור 1**

מספר סטודנט: _____

הוראות לנבחן/ת:

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-12 : מיקרו ; שאלות 13-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- סמנ/י את התשובות בטופס התשובות המצורף בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה הקפד/י לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות על טופס התשובות המצורף. כמו כן הקפד/י לסמן את מספר הטור.
- הבחינה בת 3 שעות.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל. כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה הנח/י שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה).
- בשאלות במאקרו כלכלה הנח/י קשיחות מחירים כלפי מטה.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטיוטה, ואת טופס התשובות. שים לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי דף השער ועל גבי טופס התשובות.
- שים לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה !!!

שאלה 1

שני מוצרים X ו-Y פועלים בשווקים תחרותיים, והקשר בין המוצרים הוא משלים. הניחו ביקוש והיצע לינאריים רגילים. הניחו כי X הוא מוצר נחות ו-Y הוא מוצר נורמלי. כעת ידוע כי חל שיפור טכנולוגי בייצור X ובמקביל הכנסת הצרכנים בענף X עלתה. לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. מחיר מוצר X ירד, והרווחה החברתית בענף Y עלתה.
- ב. מחיר מוצר X ירד ומחיר מוצר Y ירד.
- ג. מחיר מוצר X נשאר ללא שינוי, והרווחה החברתית בענף Y ירדה.
- ד. מחיר מוצר Y ירד, והרווחה החברתית בענף X עלתה.
- ה. מחיר מוצר X עלה, והרווחה החברתית בשני הענפים נשארה ללא שינוי.

שאלה 2

נתון ענף תחרותי בטווח הזמן הארוך. הניחו שאין חסמי כניסה/יציאה של פירמות (יצרנים). מחיר נקודת האיזון של פירמה בודדת הפועלת בענף זה שווה ל-100. במחיר זה (נקודת האיזון), כל פירמה מוכנה לייצר 50 יחידות. הפירמות זהות זו לזו. הוצאתו של כל צרכן תמיד קבועה ושווה 100. בענף קיימים 5000 צרכנים זהים זה לזה. בהתאם לכך, כמה פירמות פועלות בענף בשווי משקל בטווח הארוך?

- א. 0
- ב. 1
- ג. 50
- ד. 100
- ה. 5000

שאלה 3

בענף פועל יצרן יחיד (מונופול) כך שהוצאותיו השוליות הן: $MC=Q$. הביקוש המצרפי למוצר הינו גמיש לחלוטין כך שמתקיים: $P=100$. לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. אם הענף היה פועל בתנאי תחרות משוכללת אז הרווחה הייתה גדלה
- ב. עודף הצרכנים הוא 100
- ג. הרווחה החברתית גדולה מעודף היצרן
- ד. הרווחה החברתית שווה לעודף היצרן
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 4

שוק למוצר X פועל בתנאי תחרות משוכללת. הניחו ביקוש והיצע רגילים. הממשלה מעוניינת להבטיח ליצרנים מחיר מינימום ושוקלת שתי חלופות להשגת מטרתה:

(1) הענקת סובסידיה ליצרן על כל יחידה מיוצרת.

(2) קניית עודפים.

בהתאם לכך, מי מהבאים נכון?

א. העלות לממשלה בבחירת חלופה 1 גבוהה מהעלות לממשלה בבחירת חלופה 2.

ב. היצרנים יהיו אדישים בין החלופות (כלומר עודף היצרן זהה בשתיהן).

ג. הצרכנים יעדיפו את חלופה 2 על פני חלופה 1.

ד. הרווחה החברתית תהיה גדולה יותר בחלופה 1 לעומת חלופה 2.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 5

שוק תחרותי מיוצג על ידי עקומות מצרפיות, הביקוש: $Q^D = 10 - P$, והיצע: $Q^S = P$. מהי גמישות הביקוש ביחס למחיר בנקודת שווי המשקל (בערך מוחלט)?

א. 0

ב. 1

ג. 2

ד. 3

ה. $E \rightarrow \infty$

שאלה 6

מוצר X נצרך הן בפריפריה והן במרכז הארץ.

השר לפיתוח כלכלי-אזורי גיבש תוכנית לעידוד צריכת מוצר X בפריפריה ע"י מתן סובסידיה

בשיעור 50% על מוצר X לתושבי הפריפריה.

נתון כי 30% אחוז מהאוכלוסייה מתגוררת בפריפריה.

לפיכך, מי מהבאים נכון?

א. מחיר המוצר במשק יעלה ב- 15%.

ב. מחיר המוצר במשק ירד ב- 15%.

ג. אם הביקוש למוצר X בפריפריה הוא קשיח לחלוטין, אזי רווחת כלל הצרכנים במשק תגדל.

ד. אם היצע מוצר X גמיש לחלוטין והביקוש למוצר X רגיל הן בפריפריה והן במרכז הארץ, אזי עודף הצרכנים במרכז הארץ לא ישתנה.

ה. אם הביקוש למוצר X בפריפריה הוא יחידתי, אזי סך הכמות המיוצרת במשק תגדל ב- 30%.

שאלה 7

ענף המילקי פועל בתנאי תחרות משוכללת במשק מקומי ומחיר השוק למילקי הוא 5 ₪ ליחידה. כעת, ידוע שענף המילקי נפתח לייבוא (כלומר מתקיים ייבוא). הניחו ביקוש/היצע מקומי רגיל, והיצע חו"ל גמיש לחלוטין. לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש?

- א. עודף היצרן המקומי קטן, והרווחה החברתית גדלה.
- ב. עודף היצרן המקומי נותר ללא שינוי, והרווחה החברתית קטנה.
- ג. מחיר השוק לצרכן יהיה גבוה מ-5 ₪ ליחידה.
- ד. עודף היצרן המקומי גדל, וגם הוצאות הצרכנים גדלו.
- ה. עודף הצרכן גדל, ועודף היצרן המקומי נותר ללא שינוי.

שאלה 8

X ו-Y הם מוצרים תחליפיים, הפועלים בענפים מקומיים בלבד בתנאי תחרות משוכללת. כעת, ידוע כי ענף Y נפתח לייצוא (כלומר מתקיים ייצוא בענף Y). הניחו ביקוש/היצע מקומיים רגילים, וביקוש/היצע חו"ל גמיש לחלוטין. לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל חדש?

- א. מחיר Y ירד, ופדיון היצרנים בענף X עלה.
- ב. מחיר Y ירד, אך אין לדעת מה יקרה לפדיון היצרנים ללא גמישות הביקוש ל-X.
- ג. מחיר Y עלה, ופדיון היצרנים בענף X עלה.
- ד. מחיר Y עלה, והרווחה החברתית בענף X ירדה.
- ה. מחיר Y נותר ללא שינוי, ועודף הצרכנים בענף X עלה.

שאלות 9

נתון X מוצר נחות כך שהשפעת ההכנסה גדולה (ממש) מהשפעת התחלופה. לפיכך, מי מהבאים נכון לגבי מוצר X?

- א. הביקוש ל-X קשיח לחלוטין.
- ב. X הוא מוצר גיפן (Giffen).
- ג. הביקוש ל-X גמיש לחלוטין.
- ד. הביקוש ל-X גמיש יחידתי.
- ה. הביקוש ל-X רגיל (יורד).

שאלה 10

במשק שני שווקים הפועלים בתנאי תחרות משוכללת, האחד למוצר X והשני למוצר Y . בשוק למוצר X הביקוש קשיח לחלוטין וההיצע גמיש יחידתי. בשוק למוצר Y הביקוש גמיש לחלוטין ונתון ע"י: $P_Y = 3$, וההיצע גמיש יחידתי. כעת, הממשלה מטילה מס בגובה 3 ש"ח ליחידה על מוצר X ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים למימון סובסידיה כוללת למוצר Y , וידוע שהסובסידיה היא בגודל קבוע (חיובי ממש) ליחידה.

לפיכך, מהי רווחת (עודף) הצרכנים בענף Y לאחר הסובסידיה?

- א. 0
- ב. 1
- ג. 3
- ד. 6
- ה. ∞ (אינסופי)

שאלה 11

גמישות הביקוש ביחס למחיר של עצים ננסיים בישראל הינה יחידתית לכל אורך העקומה. ידוע כי כל העצים הננסיים הנמכרים במשק מיובאים מיפן בלבד (אין יצרנים מקומיים שמייצרים את המוצר), וידוע כי במצב המוצא נמכרו Q_0 עצים ננסיים (הניחו Q_0 חיובי ממש). כעת הממשלה החליטה להטיל מכס בגובה A על ייבוא עצים ננסיים וידוע שמתקיים ייבוא. לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

- א. תקבולי הממשלה מהמכס יהיו $A \cdot Q_0$
- ב. פדיון היצרנים (היפניים) ממכירת עצים ננסיים בישראל לא ישתנו.
- ג. הוצאות הצרכנים (הישראלים) על עצים ננסיים לא ישתנו.
- ד. הרווחה החברתית תגדל ב- $A \cdot Q_0$
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 12

נתון ענף תחרותי ובו הממשלה שוקלת להטיל מס בגודל קבוע על כל יחידה מיוצרת של X . לפיכך, מי מהבאים נכון?

- א. כאשר עקומת הביקוש למוצר קשיחה לחלוטין וההיצע רגיל, כל נטל המס ייפול על היצרנים.
- ב. כאשר עקומת ההיצע למוצר גמישה לחלוטין והביקוש רגיל, הכנסות הממשלה מהמס יהיו מקסימליות.
- ג. כאשר עקומת הביקוש למוצר גמישה לחלוטין וההיצע רגיל, כל נטל המס ייפול על היצרנים.
- ד. כאשר עקומת ההיצע למוצר קשיחה לחלוטין והביקוש רגיל, כל נטל המס ייפול על הצרכנים.
- ה. נטל המס יתחלק שווה בשווה בין היצרנים לצרכנים, ללא קשר לגמישות עקומות הביקוש וההיצע.

שאלה 13

בעקבות קמפיין תקשורתי נלהב לעידוד הצריכה, הציבור החליט להגדיל את כמות המזומנים שבידיו (ונניח שפעולה זו אפשרית). הניחו שבמצב המוצא המשק נמצא בתעסוקה מלאה. בהתאם להנחות מערכת הבנקים והמודל המשולב, מה יקרה לכמות הכסף הריאלית במשק?

- א. תגדל.
- ב. תקטן.
- ג. לא תשתנה.
- ד. אין לדעת.
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 14

משק סגור נמצא במצב מוצא בשווי משקל באבטלה. ידוע שבמשק זה ההשקעות והוצאות הממשלה אינן תלויות בהיקף התוצר. ידוע שבמשק זה קיימת צריכה פרטית שתלויה בהכנסה הפנויה. ידוע כי הפירמות במשק זה תמיד מחלקות את כל רווחיהן (כלומר אין חסכון עסקי). בנוסף, פונקציית המס מורכבת ממס קבוע בלבד, והממשלה שומרת תמיד על תקציב מאוזן. כעת, הממשלה החליטה להגדיל את צריכתה ב- ΔG , תוך שמירה על תקציב מאוזן. על-פי מודל קיינס הפשוט איזו טענה נכונה מבין הבאות?

- א. החיסכון הפרטי ישתנה ויקטן בגובה ΔT .
- ב. הצריכה הפרטית תגדל ביותר מ ΔG .
- ג. התוצר ישתנה ויגדל ב- $mpc \cdot \Delta G$.
- ד. סך החיסכון של המשק נותר ללא שינוי.
- ה. ההשקעה של המשק תשתנה ותקטן בדיוק ב- ΔG .

שאלה 15

במשק "לגולנד" יחס הרזרבה הנדרש מהבנקים המסחריים הוא $0 < r_e < 1$. כעת, ידוע שיחס הרזרבה גדל אך הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות כסף נומינלית קבועה במשק. מבין החלופות הבאות, מהי הדרך הטובה ביותר להשגת מטרתו של הבנק המרכזי?

- א. הבנק המרכזי יקנה אג"ח מהציבור.
- ב. עירוי פנימי שלילי.
- ג. הבנק המרכזי ימכור אג"ח לציבור.
- ד. הגדלה נוספת של יחס הרזרבה.
- ה. הממשלה תגדיל את הוצאותיה במימון מלווה מהציבור.

שאלה 16

משק סגור נמצא במצב מוצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה.
 כעת, הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית ומממנת זאת על ידי הרחבה מוניטרית.
 ידוע כי בשיווי המשקל החדש כמות הכסף הנומינלית במשק גדלה ב-5% והציבור מחזיק בידיו
 באותה כמות מזומנים.

לפיכך, מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש (ביחס למצב מוצא)?

- א. רמת המחירים תעלה בדיוק ב-5%
- ב. רמת המחירים לא תשתנה כלל
- ג. רמת המחירים תעלה ביותר מ-5%
- ד. רמת המחירים תעלה בפחות מ-5%
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 17

הניחו משק סגור אשר במצב מוצא נמצא בשווי משקל באבטלה.
 ידוע שהצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, וההשקעה תלויה בריבית בלבד.
 המסים והוצאות הממשלה אינן תלויות בהיקף התוצר.
 כעת, הממשלה החליטה להיטיב עם מעמד הביניים ולהעלות את קצבת הילדים.
 בהתאם לכך ולפי המודל המשולב, מה יקרה בשווי משקל חדש ביחס לשווי משקל מקורי?

- א. הריבית והתוצר בהכרח יגדלו, ותיתכן עליית מחירים
- ב. הריבית והתוצר יישארו ללא שינוי, ותיתכן עליית מחירים
- ג. התוצר יישאר ללא שינוי, הריבית תגדל, ההשקעות יגדלו
- ד. התוצר יגדל, תתרחש עליית מחירים, אך הריבית תקטן וההשקעות יגדלו
- ה. התוצר יישאר ללא שינוי, תתרחש עליית מחירים, הריבית תעלה וההשקעות ירדו

שאלה 18

במשק מסוים יחס הרזרבה הנדרש הינו 0.25. הלוואות הבנקים המסחריים לציבור עומדים על
 15,000 ₪.

הממשלה הגדילה את הוצאותיה ב-500 ₪ במימון זהה של מסים ומלווה מהציבור.

הניחו כי הציבור שומר על כמות קבועה של מזומנים בידיו (CU).

לפיכך, מה יקרה לכמות הכסף הנומינלי?

- א. יגדל ב-500
- ב. יגדל ב-15000
- ג. יקטן ב-10000
- ד. יישאר ללא שינוי
- ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה

שאלה 19

$$C = 500 + 0.6Y_d$$

$$G = 300$$

$$T = 0$$

$$I = 400 - 52r$$

$$L^D(Y, r) = 300 + Y - 20r$$

בסיס הכסף הינו 600 ₪, יחס הרזרבה $1/5$, והציבור מעוניין תמיד להחזיק בידיו 300 ₪.

ידוע שתוצר תעסוקה מלאה הוא 1500000000 ₪. רמת המחירים במצב המוצא הינה 1.

בהתאם לכך ולפי המודל המשולב, מהי רמת המחירים שעליה יתייצב המשק בשיווי משקל?

- א. 1
- ב. 2
- ג. 3
- ד. 4
- ה. 100

שאלה 20

במשק נתון מתקיים:

$$C = 200 + 0.75Y_d ; G = 625 ; T = 500 ; I = 600 - 10r ;$$

$$L(Y, r) = 500 + Y - 60r$$

בסיס הכסף הוא 750 ₪, יחס הרזרבה הוא $1/3$, והציבור מעוניין להחזיק בידיו 300 ₪ תמיד.

רמת המחירים במצב המוצא היא 1.

ידוע שבמצב המוצא המתואר לעיל, תוצר שיווי משקל שווה לתוצר תעסוקה מלאה של המשק (מבלי שהתרחשו עליות מחירים).

כעת, ידוע כי הממשלה לוקחת מהבנק המרכזי הלוואה בשווי של 100 ₪.

כתוצאה מכך ולפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל (ביחס למצב המוצא)?

- א. התוצר גדל, והריבית ירדה.
- ב. התוצר גדל, והריבית ללא שינוי.
- ג. הריבית עלתה, והמחירים עלו.
- ד. התוצר והריבית ללא שינוי.
- ה. התוצר ללא שינוי, והריבית ירדה.

ב ה צ ל ח ה ! ! !